

Denktank Omgevingswet

La Vie Meeting Center
Utrecht

13.30 uur – 15.30 uur

7 maart 2019

NEDERLANDSE VERENIGING VAN
REKENKAMERS & REKENKAMERCOMMISSIES

Agenda

- 13.30 Opening en welkom
- 13.35 Ervaringen bij de implementatie Omgevingswet
Waar kunnen wij gebruik van maken bij onze onderzoeken
- 14.15 Korte koffiepauze
- 14.25 Kaderstelling
- Hoe gaat kaderstelling met externe partners
 - Ervaringen met kaderstelling
 - Kaderstelling en Omgevingsvisies
- 15.00 Opdrachtgever – Opdrachtnemer
- Samenwerking met RUD, VR en GGD
 - Rol van de gemeenteraad
- 15.25 Afsluiting Denktank Omgevingswet
- 15.30 Einde

Ervaringen bij de implementatie

Waar lopen gemeenten tegen aan?

Welke leerpunten zijn er al te benoemen?

Relatie met rekenkamerwerk

Aan de slag met de Omgevingswet

Marcel Hoogwout

Rekenkameronderzoek met bronnen uit de monitor Invoering Omgevingswet

Presentatie Denktank Omgevingswet NVRR
Utrecht, 7-3-2019

Onderwerpen

- Iets over de Omgevingswet als grootschalige verandering
- Iets over Monitor Invoering Omgevingswet
- Beschikbaar basismateriaal bij de monitor

Invoering Omgevingswet als grootschalige transitie en transformatie

- Grootste codificatie van het Nederlandse recht sinds invoering van het nieuw burgerlijk wetboek
- Decentralisatie van macht van Rijk naar regio/gemeente
- Grootschalig ICT-project (DSO)
- Samenwerking van Rijk met koepels van lagere overheden
- Beoogt een ingrijpende cultuuromslag: 'van nee tenzij..', naar 'ja mits..'

Eenvoudig Beter
(EB)

Aan de slag met de
Omgevingswet
(ADS)

Nationale
Omgevingsvisie
(NOVI)

- Omgevingswet
- 4 AMvB's
- Invoeringswet
- Invoeringsbesluit
- Aanvullingswetten
- Ministeriële regelingen
- Digitaal Stelsel (DSO)
- Invoeringsondersteuning
- Communicatie en monitoring
- Kerninstrument van het Rijk

Per bestuurslaag een eigen 'veranderopgave'

- VNG, IPO, UvW, OD.nl, Veiligheidsregio's en GGD's/GHOR's werken samen in programma Aan de slag, maar hebben eigen verantwoordelijkheid om invoering bij hun achterban te stimuleren en te faciliteren.
- Complexe governance met veel afstemmingen en overleggen

Monitor als onderdeel programma ADS

Drie hoofdvragen:

1. Doet het programma ADS de juiste dingen en doen ze die goed
2. Maken de overheden voldoende vorderingen om op tijd klaar te zijn
3. Wordt de wet een succes:
 1. Meer duidelijkheid
 2. Meer samenhang
 3. Meer maatwerk
 4. Soepelere besluitvorming

Deels gebaseerd op diverse moties en verzoeken uit 2^e en 1^e Kamer

Circa 20 onderzoeksprojecten en gegevensbronnen

Onderzoek in cijfers

Hoe u voortgang boekt met gegevens uit monitoring

Het programma Aan de slag met de Omgevingswet verzamelt en publiceert voortdurend gegevens die u helpen bij een succesvolle invoering van de wet. Via de links hieronder vindt u feiten en cijfers over de verschillende onderwerpen die samenhangen met de invoering van de Omgevingswet. In deze fase geeft het verzamelde cijfermateriaal vooral een indruk van de huidige situatie en de uitdaging waarvoor vooral overheden staan. Aan de hand van die cijfers kunnen we in de loop van de tijd laten zien wat er verandert.

Programmamonitor: zijn we aardig op weg?

Het project Monitoring Invoering Omgevingswet.

→ [Programmamonitor](#)

Op naar een betere beleving

Hoe ervaren betrokkenen de veranderingen?

→ [Naar een betere beleving](#)

Voortgang boeken met de voorbereidingen

Waar staat uw organisatie?

→ [Voortgang](#)

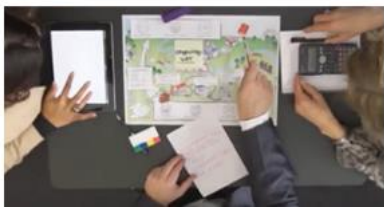
Meetinstrument cultuuromslag

Meet en volg eenvoudig de cultuuromslag in uw organisatie.

→ [Meetinstrument cultuuromslag](#)

Vergelijk en leer

Een greep uit de beschikbare bronnen

Periodieke inventarisatie onder projectleiders

Vergunninggegevens uit OLO

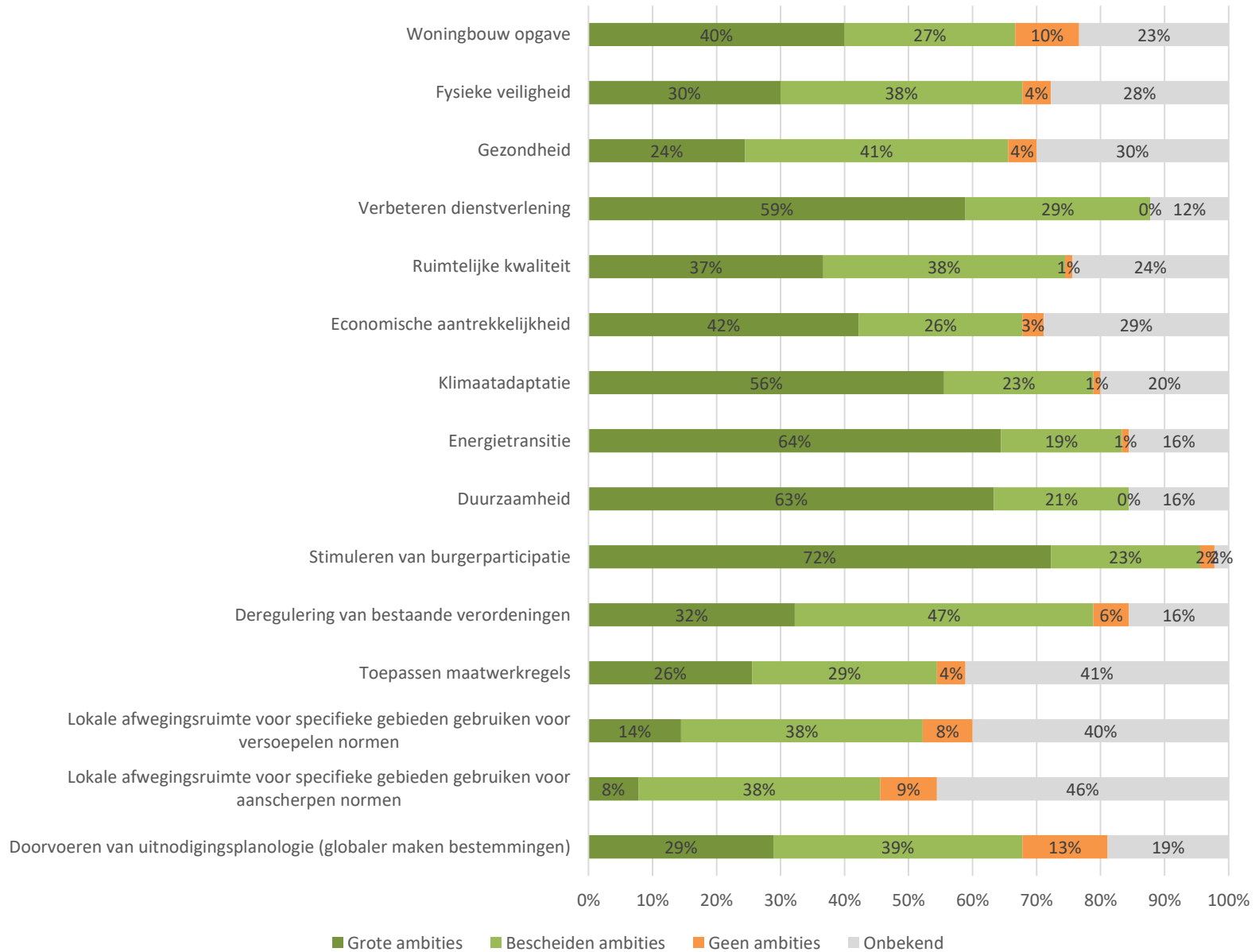
Plangegevens uit ruimtelijkeplannen.nl

Decentrale regelgeving en bekendmakingen

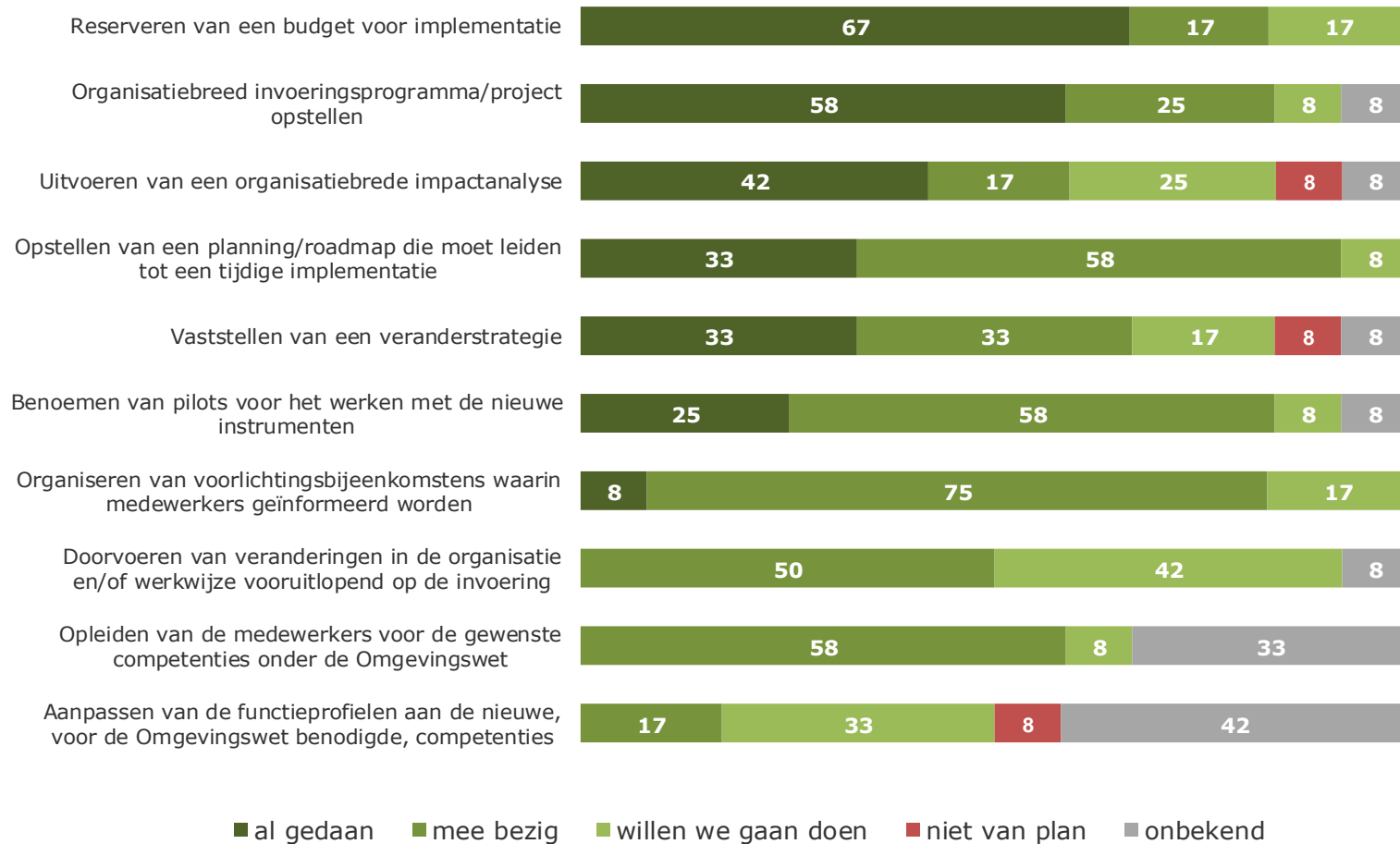
Cultuurmonitor

Nulmetingen onder diverse groepen betrokkenen

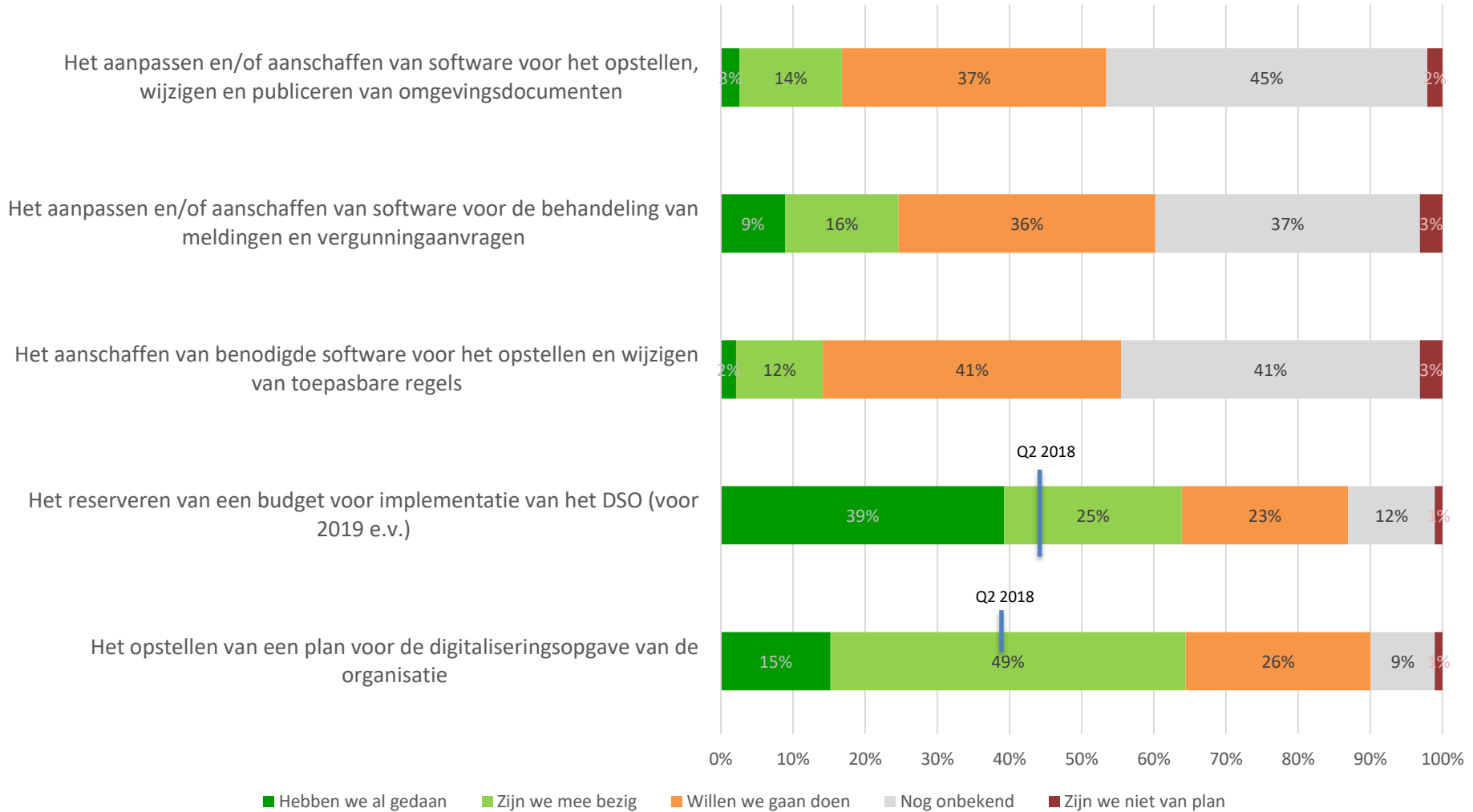
Vastgestelde ambities

Activiteiten mbt organisatie invoering

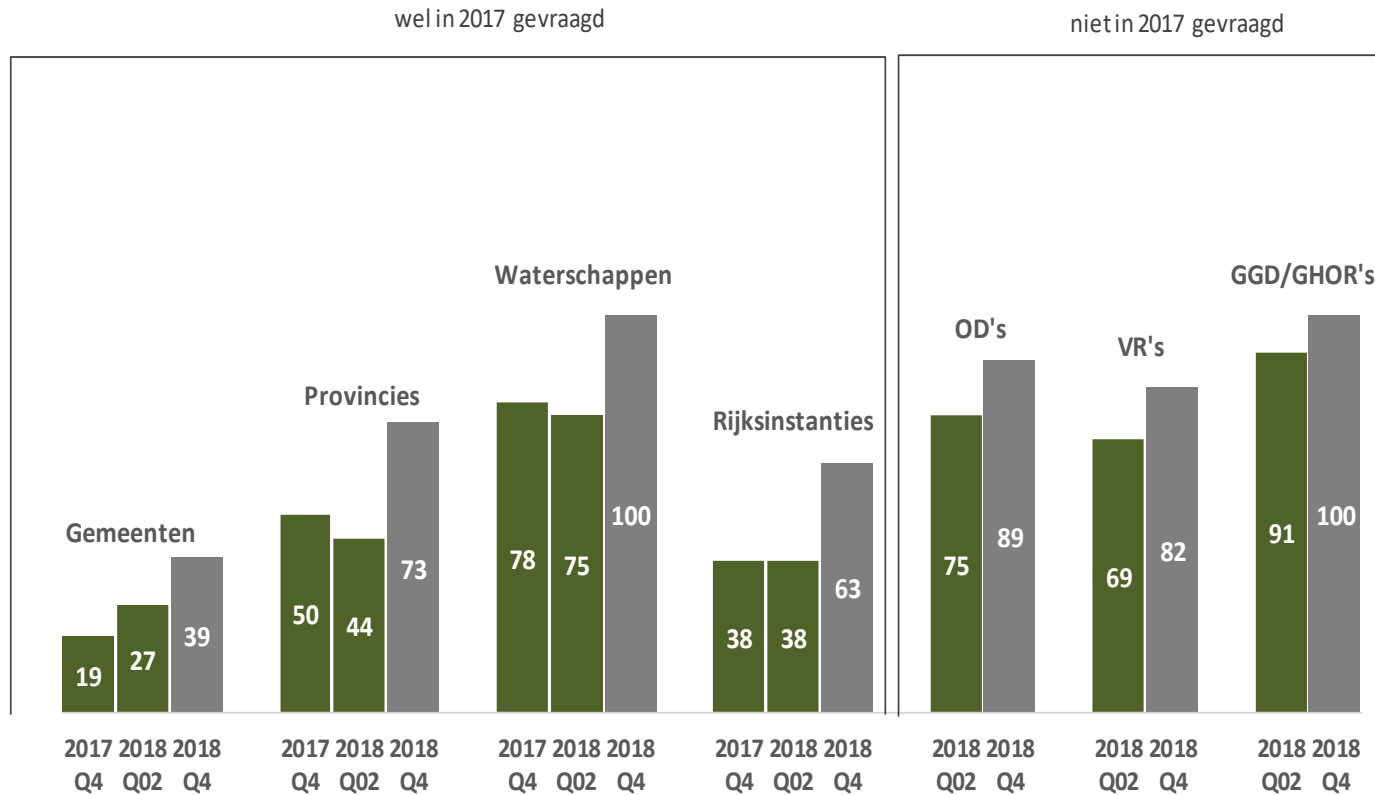

Vorbereidingen op de invoering van het DSO

Samenwerking:

In welke mate worden organisaties uitgenodigd door andere organisaties?

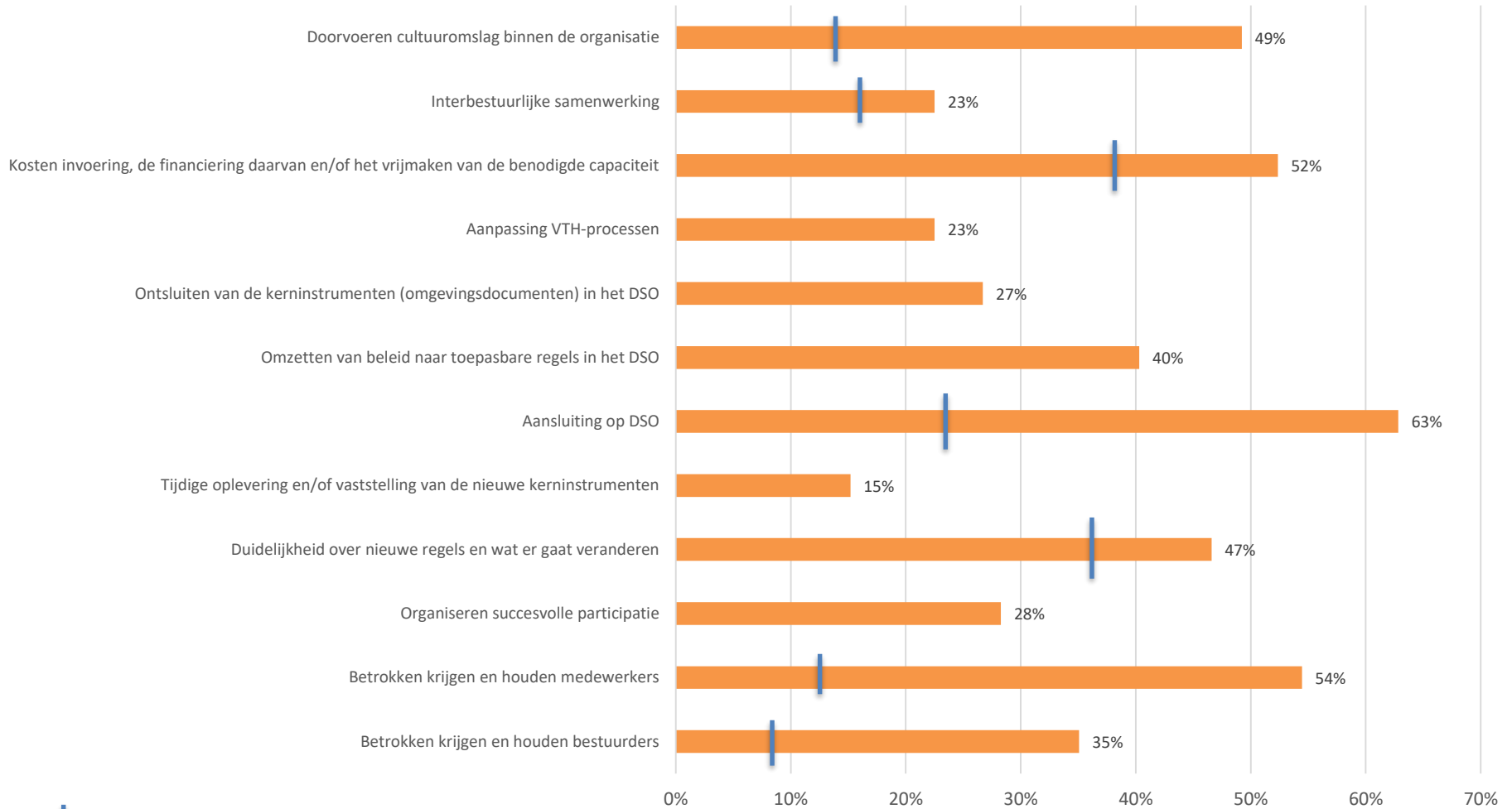

Vraag: Wij zijn door één of meer andere overheden in de regio uitgenodigd om mee te werken aan de ontwikkeling van hun omgevingsvisie, watervisie, omgevingsplan, omgevingsverordening en/of waterschapsverordening.

In hoeverre heeft u het idee dat u en uw organisatie de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet tijdig gereed heeft? Basis: rijksinstanties, provincies, gemeenten, waterschappen (n=195).

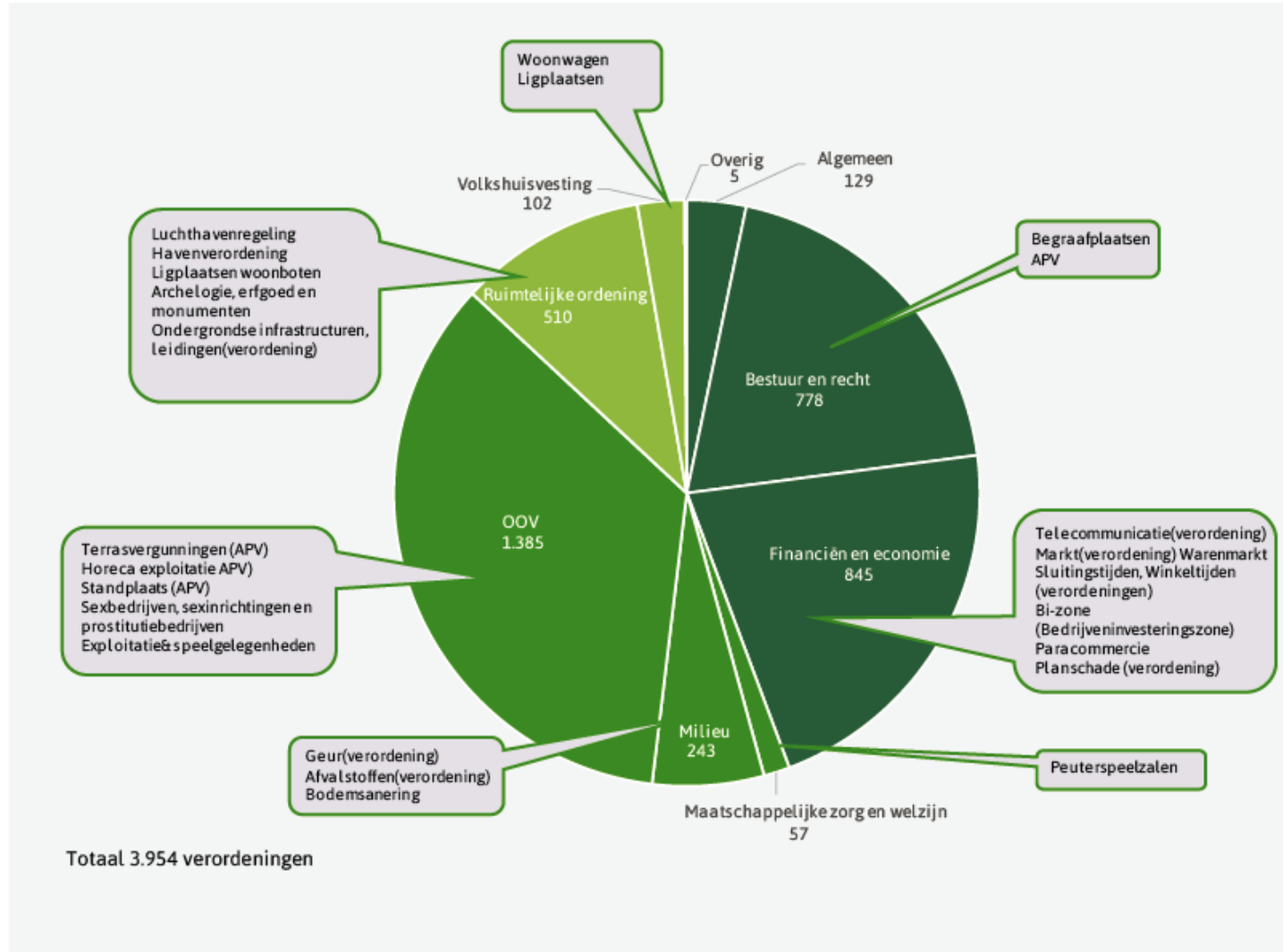

Grootste knelpunten/uitdagingen Q4 2018

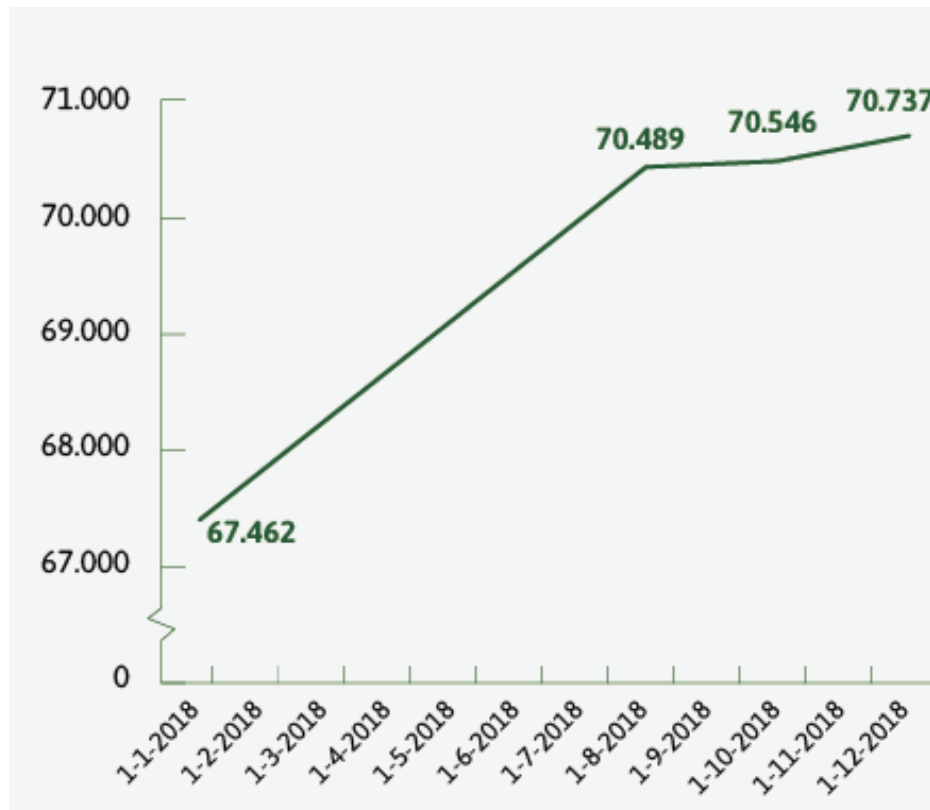
 = Score Q2 2018

Meer dan alleen nieuwe kerninstrumenten

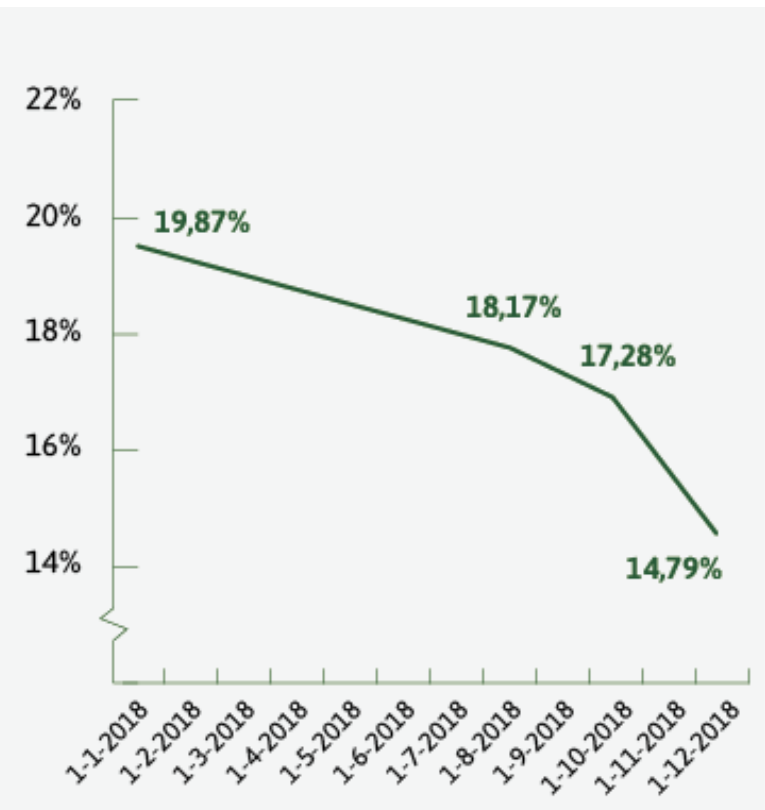

Kwaliteit huidige gepubliceerde plannen

Aantallen plannen

Percentage fouten

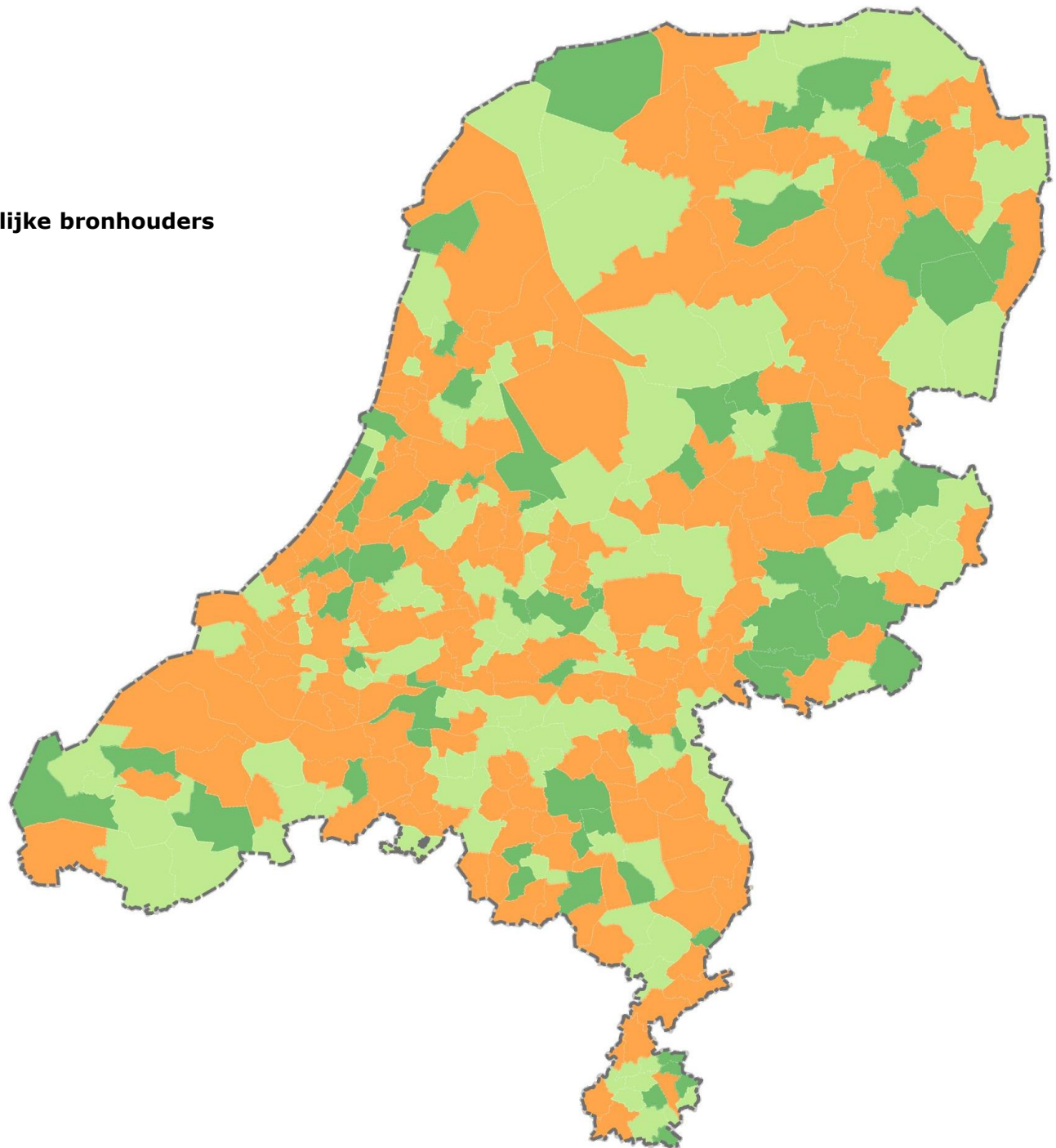

**Aantal fouten van de gemeentelijke bronhouders
per 31-12-2018**

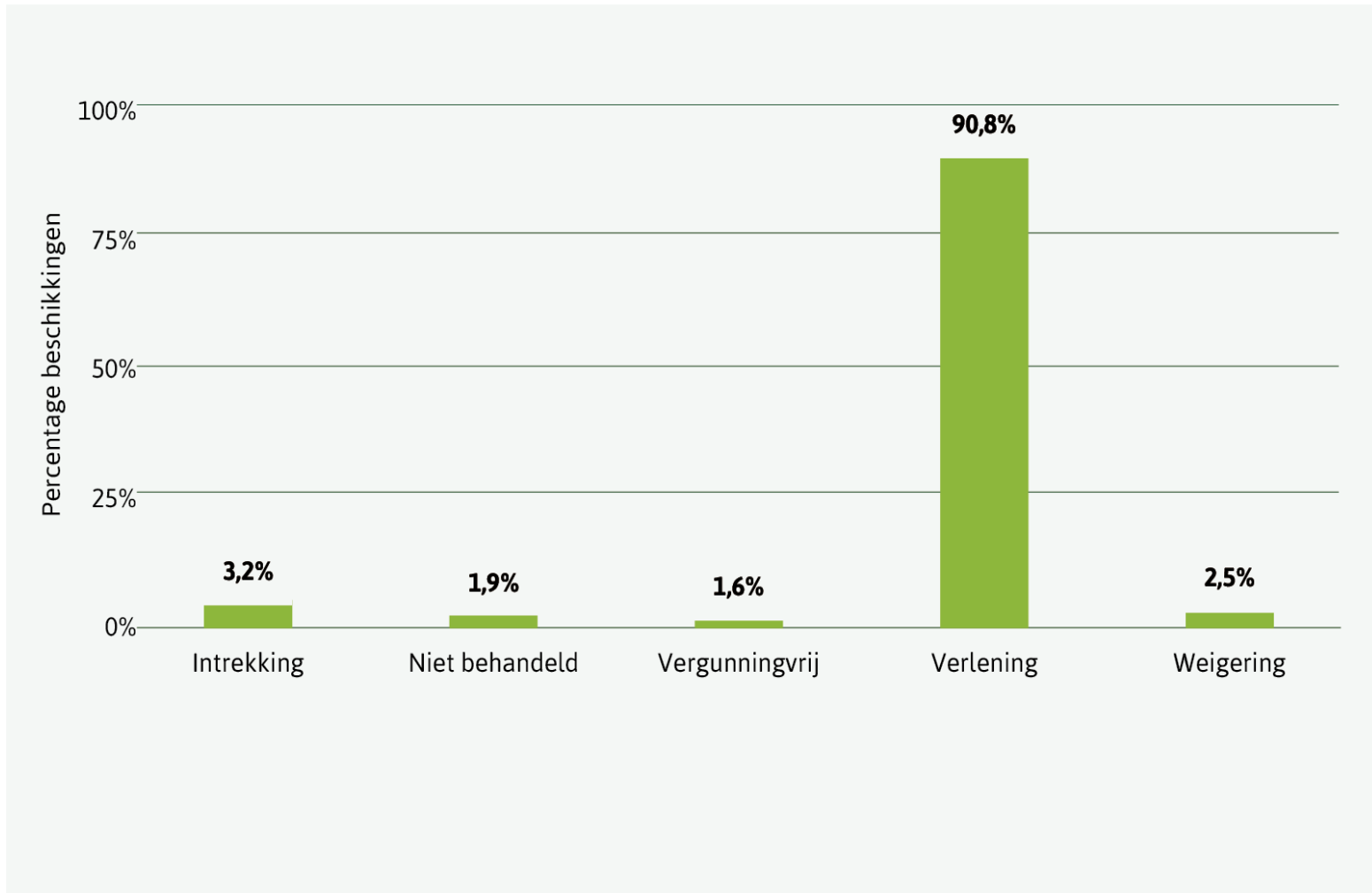
31-12-2018

- 0 - 1: bij 68 bronhouders
- 1 - 10: bij 124 bronhouders
- >10: bij 188 bronhouders

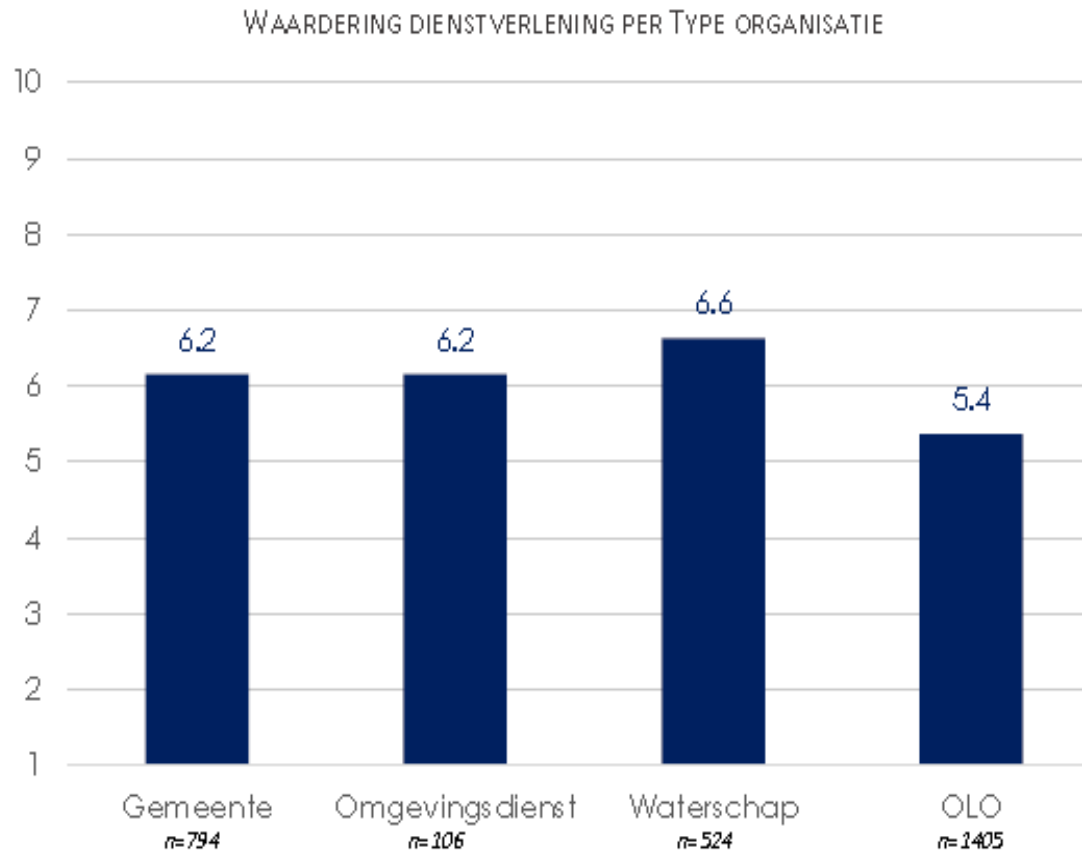

Vergroten inzichtelijkheid, voorspelbaarheid en gebruiksgemak:

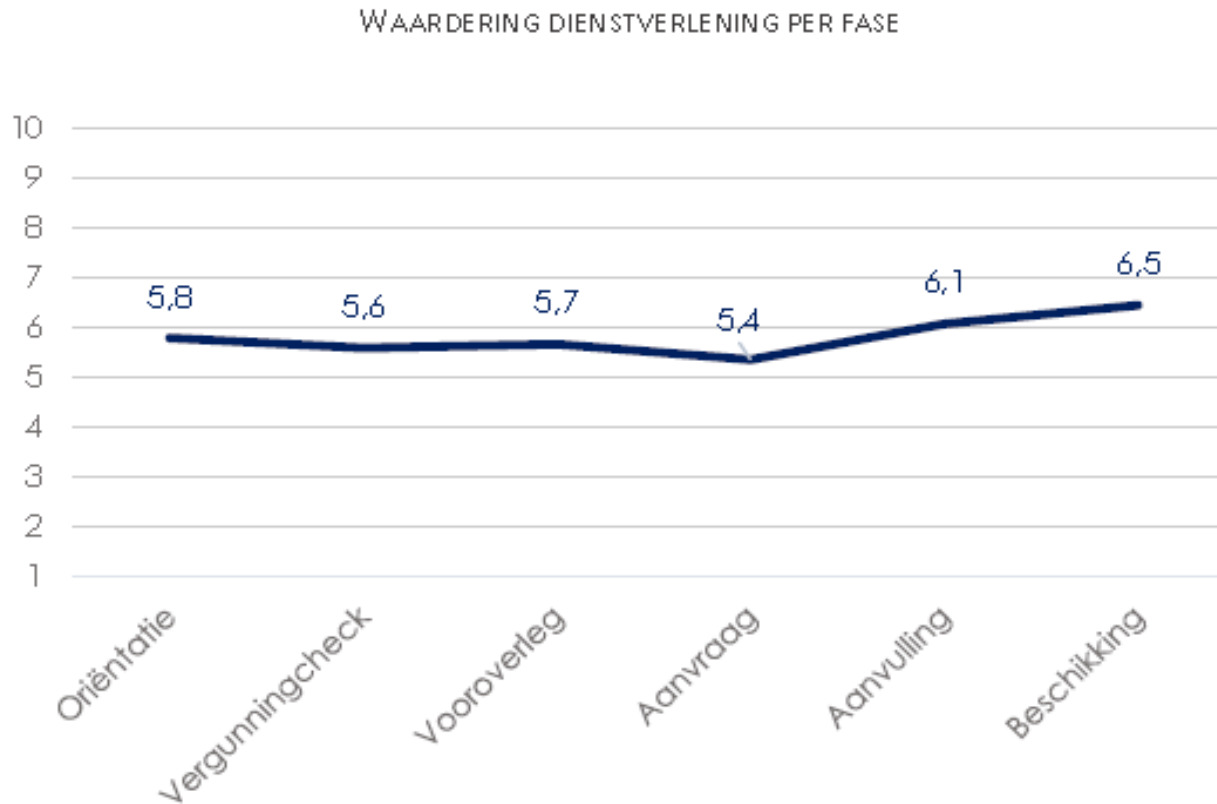
Eindresultaat omgevingsvergunningaanvragen 2016-2017

Betere waardering dienstverlening?

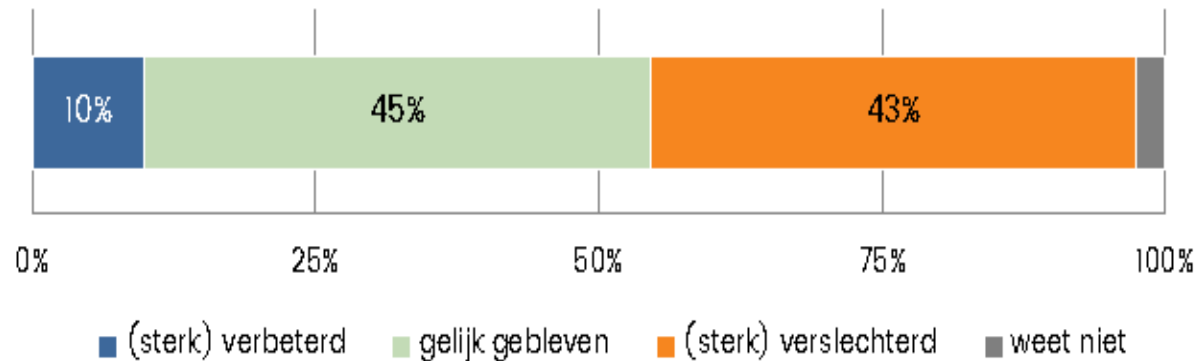

Betere waardering dienstverlening?

Beleving overige belanghebbenden?

9 *Is het vertrouwen in de overheidsinstantie door de afhandeling van uw bezwaar of zienswijze veranderd? (n=846)*

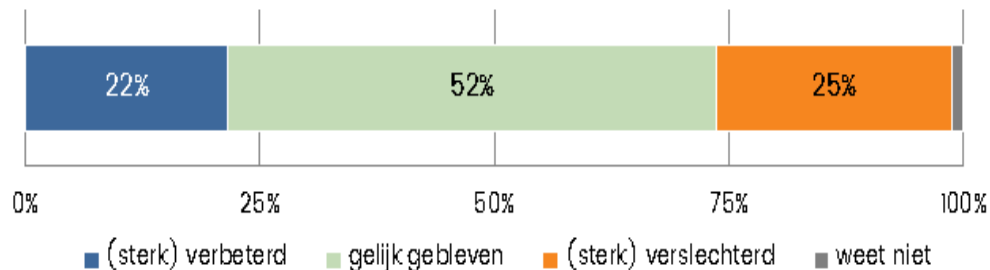

Participatie van belanghebbenden?

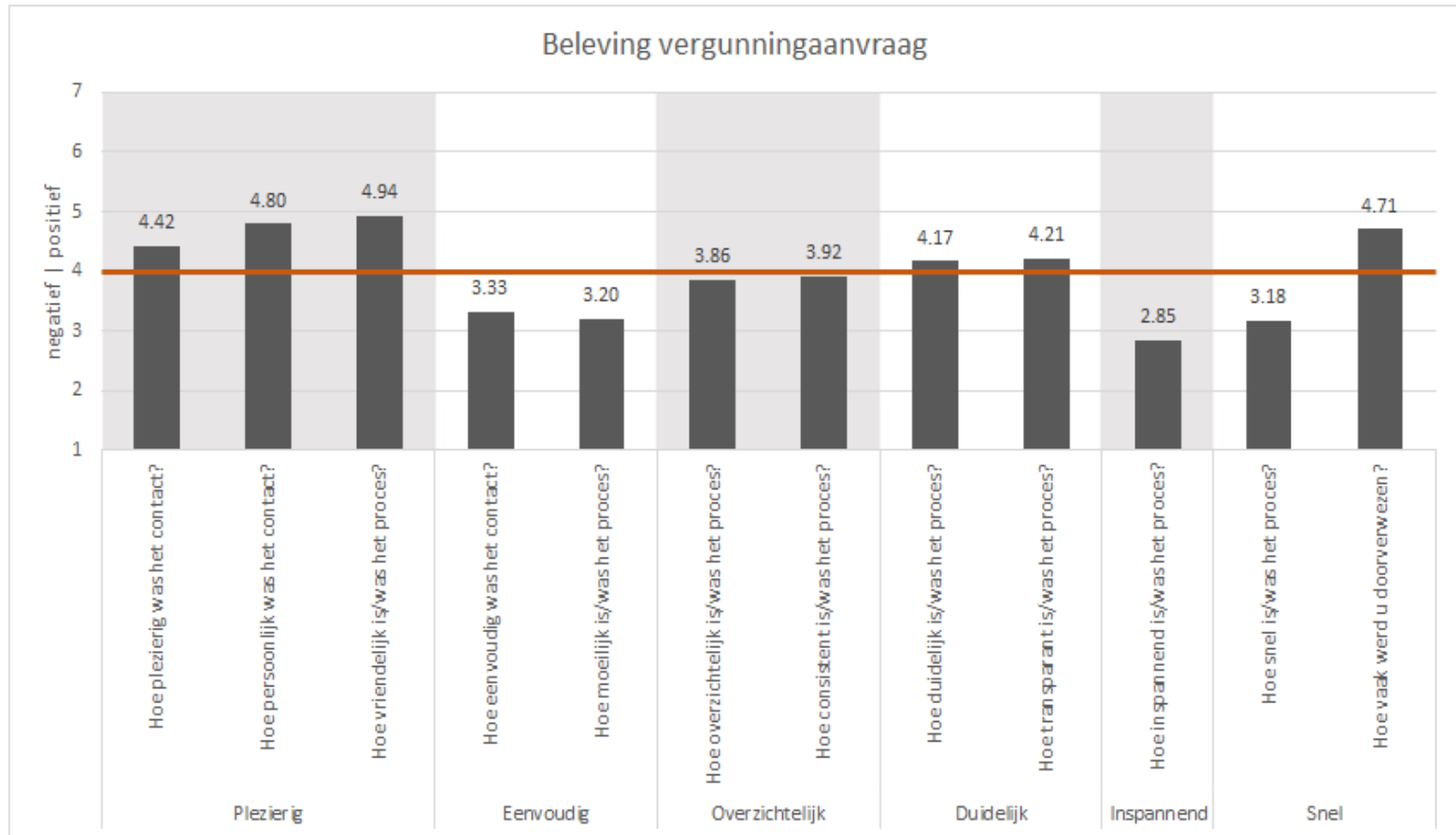
6 Stellingen: plannen over fysieke leefomgeving (% (zeer) mee eens)

Bij plannen over de fysieke leefomgeving...	Totaal
... worden belanghebbenden gestimuleerd om mee te denken	56%
... worden belanghebbenden op tijd betrokken	49%
... wordt voldoende naar de inbreng van belanghebbenden geluisterd	31%
... krijgen belanghebbenden voldoende ruimte om ideeën / plannen uit te voeren	31%
	n 1.431

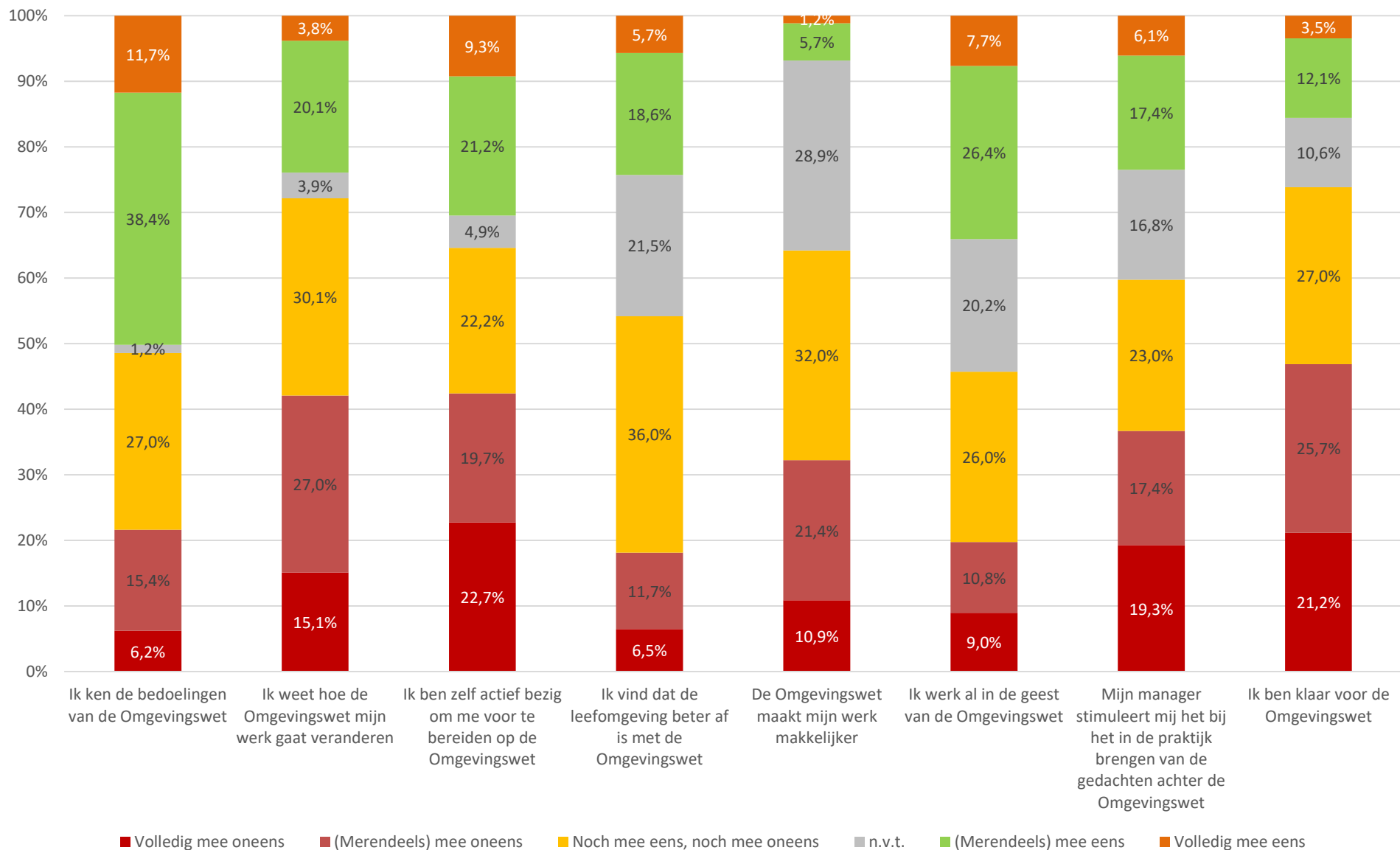
Is het vertrouwen in de overheidsinstantie door het participatieproces rondom de plannen over de fysieke leefomgeving veranderd? (n=1431)

Makkelijker voor de dienstverleners?

Cultuurmonitor: Stellingen over medewerker zelf

Meer weten?

Project Monitoring Invoering Omgevingswet

Marcel Hoogwout (06 15 08 22 21)

marcel.hoogwout@minbzk.nl

Doel

bbbb

Kaderstelling (1)

Eén van de doelen van de Omgevingswet is het versterken van de kaderstellende rol van de gemeenteraad.

- Drie belangrijke invalshoeken/instrumenten:
 - Ambitiedocument
 - Omgevingsvisie
 - Omgevingswaarden
- Kaderstelling en externe partners
 - RUD's, GGD, VR
 - Waterschap, provincie
 - Belangenorganisaties etc.
- Huidige wijze van kaderstellen
 - Proces
 - Inhoudelijk/methode

Kaderstelling (2)

Handreiking kaderstellend proces

- *Bepalen politieke relevantie*: gaat de gemeenteraad er over en wil de gemeenteraad een (actieve) rol vervullen;
- *Inrichten kaderstellend proces*: op welke wijze wil de gemeenteraad tot de kaderstelling komen. Doet zij dat geheel zelfstandig of vindt er interactie plaats met betrokkene actoren, het college etc.;
- *Kaders formuleren*: wat zijn “handige” kaders en welk type kaders passen bij de bestuurscultuur in de gemeente;
- *Monitoren*: kaderstellen is alleen maar zinvol als er met enige regelmaat wordt teruggekeken in hoeverre de kaders ook daadwerkelijk gehaald worden. Voor de gemeenteraad is het daarbij van belang of er voldoende mogelijkheden tot bijstelling/bijsturing zijn.
- *Evalueren*: dit is het sluitstuk en wel in twee opzichten. Enerzijds zijn de doelen ook daadwerkelijk behaald en wat leren wij daarvan. En anderzijds: hoe is het proces van kaderstelling gelopen en welke aandachtspunten komen daar uit naar voren.

Kaderstelling (3)

Welke adviezen kan een rekenkamer(commissie) geven:

- In het kaderstellende proces in zijn algemeenheid
- Bij de implementatie van de Omgevingswet
- Bij het voorbereiden van de omgevingsvisie

Opdrachtgever – Opdrachtnemer (1)

Veel onvrede bij gemeenteraden over hun “greep” op die verbonden partijen
Veel rekenkamerrapporten over Verbonden Partijen (VR, RUD, GGD etc.)
Toch nog steeds behoefte gemeenteraden om tot beter afstemming te komen

Spagaat:

- Gemeente is eigenaar (al dan niet samen met anderen): behoefte aan een effectieve en efficiënte organisatie met een positief exploitatieresultaat
- Gemeente is opdrachtgever

Kernpunt: kiest de gemeenteraad c.q. het college de juiste positie ten opzichte van de Verbonden Partij?

Opdrachtgever – Opdrachtnemer (2)

Vraagpunten in het kader van de Omgevingswet zijn onder meer:

- Adviesrol bij de implementatie
- Adviesrol bij de omgevingsvisie
- Samenwerking bestuurlijk afwegingsruimte
- Afspraken vergunningprocedures
- etc

Afsluiting Denktank Omgevingswet (1)

Doel van de Denktank

- Kennis te verzamelen en te bundelen, inzichten te genereren en dit beschikbaar te stellen voor rekenkamers.
- Bovengenoemde zaken beter te kunnen afstemmen, meer integraal te kunnen aanpakken en dat de onderzoeken de komende tijd leiden tot een significante lokale/provinciale meerwaarde en niet tot een frequente herhaling van zetten.
- Vergelijkbaar met de Denktank 3D

Financiering binnen de subsidie van BZK

Afsluiting Denktank Omgevingswet (2)

Werkwijze Denktank

- 3 à 4 bijeenkomsten/jaar → geweest
- Externe ondersteuning via projectbudget NVRR → ingehuurd
- Secretariële ondersteuning NVRR → ingezet
- Voorzitterschap Tineke & Nico → ingezet
- Opstellen Informatiedocument → gerealiseerd én gepubliceerd
- Actieve bijdrage leden Denktank → zonder meer

Conclusie: doel gehaald

Vervolg: regulier onderdeel Landelijke Kenniskring

Einde bijeenkomst

Dank voor de aandacht en de inbreng

NVRR

Postadres:

Postbus

Bezoekadres:

Horapark 9
6717LZ Ede

Telefoon:

085 - 225 02 75

E-mail:

info@nvrr.nl
www.nvrr.nl

NEDERLANDSE VERENIGING VAN
REKENKAMERS & REKENKAMERCOMMISSIES